

Milieu

Dichterbij

VTM

Albert Plesmanweg 23
Hoogvliet Rotterdam
Tel.: 010 - 438 00 28
www.johec.com

MME Group bv

(materiaal metingen Europe)

Rietdekkersstraat 16
2984 BM Ridderkerk
0180 - 482 828
0180 - 462 240
www.mme-group.com

NED Cleaning Services

Postbus 2113 • 3200 CC Spijkenisse
Tel.: 010 - 4877026 • www.ned-clean.nl

SBM Offshore NV

Karel Doormanweg 66
3115 JD Schiedam
Tel.: 010 - 232 09 00

www.sbmoffshore.com

Mede mogelijk gemaakt door:

Marinco Survey bv

Waalhaven Z.Z. 10
3088 HH Rotterdam
Tel.: 010 - 283 66 55

Jokofruit B. V.
Groothandel in
Groenten en Fruit

Marconistraat 7a
3029 AE Rotterdam
Tel.: 010 - 476 11 66

Uit sympathie gesteund door:

AML MEUBELEN

Vlaardingweg 85 • Rotterdam
tel. 010 462 44 65

Keppel Verolme

Prof. Gerbrandyweg 25
3197 KK Botlek Rotterdam
Tel.: 0181 - 234 300
www.keppelverolme.nl

Mede mogelijk gemaakt door:

BMI Trading BV

Dienstenstraat 12, Poortugaal
010 - 506 14 20, email: email@hetnet.nl • www.classbv.com

IK WACHT OP JE TELEFOONTJE!

Nee, je hoeft Java-aap Abri niet te bellen. Maar je kunt hem wel helpen! Hoe? Door je oude mobiele telefoon in te leveren voor Stichting AAP.

MEER WETEN?
KIJK OP WWW.AAP.NL
OF BEL GRATIS 0800-1118

AAP OPVANG VOOR UITHEEMSE DIEREN

HBV Chemicaliënhandel

Beugsloepweg 9, 3133 KV - Postbus 93, 3130 AB Vlaarding
Tel. 010 4343911 - Fax 010 4602436
info@hbvchemie.nl - www.hbvchemicalien.nl

Hoogendoorn Transport B.V.

Nieuwesluisweg 170
3197 KV Botlek Rotterdam
Tel.: 010 - 490 51 00
www.hgdbotlek.nl

CliniClowns

De MEGAFOON is een Nieuwsbrief van de Stichting Milieu Dichterbij en de Vereniging Tegen Milieubederf Stichting Milieu Dichterbij, K.v.K. nr.: 24379846, opgericht 28-06-05

Statutaire naam VTM:

Vereniging Tegen Milieubederf In en Om het Nieuwe- Waterweggebied

K.v.K. nr.: 40385009, opgericht 14-11-63 (PB 773500 / ABN AMRO 506943372)

Bezoek adres: Coolsingel 57, 3012 AB Rotterdam

Postadres: Postbus 21690, 3001 AR Rotterdam

Telefoon: 010- 4771874

E-mail: info@milieudichterbij.nl
vtm@vtm-milieu.nl

Website: www.milieudichterbij.nl
www.vtm-milieu.nl /

Bestuur SMD: Lilian van der Horst,
voorzitter / secretaris
Ton Kurvers,
penningmeester

Bestuur VTM: Lilian van der Horst,
voorzitter / secretaris
010 415 11 88
Fred van der Drift,
alg. bestuurslid
010 473 74 93
Ton Kurvers,
bestuurslid R.O., penningmeester
010 415 23 24

Bijdragen van: L. van der Horst, L. Venema,
R. van der Drift, Werkgroep STOP
A4BK, Stichting Stop RW19/A4,
oud medewerkers VTM, Adjan Vos

Eindredactie: R. van der Drift & L. van der Horst

Drukwerk: Nolin Uitgevers B.V.
www.nolin.nl

Verschijnt 4 keer per jaar in een oplage van 500 stuks en wordt verspreid onder relaties, overheden en leden.

Rotterdam, Nr. 4 – 2008

Foto's op de kaft:

Linksboven: KRAS kunst

Linksonder: Wethouder van Schaik ontmoet Sarah

Rechtsboven: De VTM 45 jaar

Rechtsonder: Boerenvariant polders Albrandswaard

Van de voorzitter

Bericht van de "Groene kant" van de Coolsingel 2

Stichting Milieu Dichterbij

Algemeen

Het jodiumtekort is terug 3

Invloed van chemische stoffen op het schildkliermetabolisme
van zwangere vrouwen en het ongeboren kind 5

Kiezen, leren en meedoen 6

Activiteiten

Sarah in Terneuzen 6

Milieu en KRAS-kunst 7

Samenwerking met het VOS ISK in Vlaardingen 8

Uitgevoerde projecten van SMD in het vierde kwartaal 2008 8

Vereniging Tegen Milieubederf

VTM 45 jaar 9

De Geuzen van Vlaardingen 11

VTM 45 jaar: een terugblik van (oud) medewerkers 12

VTM-dossiers

Hoe manipulatief is de overheid? 15

Terbregseplein 16

Boerenbedrog 16

Bomenkap in Schiedam 17

Inspraak en rechtspraak 18

Wetenswaardig

Hommeles, voor elke natuurklus 19

Stop de Telefoongids! 19

Klimaat baart ons na crisis de meeste zorgen 19

De VTM steunt u bij inspraak en actie 20

Aanmeld-bon 20

Doelstelling SMD

Stichting Milieu Dichterbij (SMD) is een voortzetting van het projectbureau Milieucommunicatie Rijnmond, destijds onderdeel van de Vereniging Tegen Milieubederf (VTM). De SMD wil een gezonde en duurzame samenleving bereiken door middel van een milieu-educatie en –communicatie aanbod aan de diverse doelgroepen in de samenleving. Het doel is via kennisoverdracht het milieubewustzijn te bevorderen. De SMD is een non-profit organisatie en werkt volgens de richtlijnen van het CBF-keur voor kleine organisaties.

Doelstelling VTM

De Vereniging Tegen Milieubederf (VTM) is in 1963 te Vlaardingen opgericht bij Koninklijk Besluit als Vereniging Tegen Luchtverontreiniging. De VTM behartigt statutair de belangen van de bewoners van Rijnmond en omgeving ten behoeve van een gezond leefmilieu. Zij zet zich in voor het behoud van natuur en het open landschap en tegen lucht-, water- en bodemverontreiniging en geluidshinder.

BERICHT VAN DE 'GROENE KANT' VAN DE COOLSINGEL.

LEVENDE VERHALEN

1963. De grote brand bij de Shell. Scholieren worden haastig met bussen vervoerd naar veiliger oorden, buiten Vlaardingen. Wie kan dit nog navertellen? 2050. De Vereniging tegen Milieubederf In en Om het Nieuwe Waterweggebied wordt opgeheven. Er is geen milieubederf meer te bekennen in de wijde omtrek van de Nieuwe Waterweg. Een sciencefictionverhaal? Of is het de successtory van een stelletje onverbeterlijke wereldverbeteraars?

Geïnspireerd door de 45 jarige verjaardag van de VTM zijn enkelen in het verleden gedoken en tot onze verrassing, is er ook naar de toekomst gekeken. Dat de grote brand in Pernis aanzet was tot de oprichting van de, eertijds geheten, Vereniging tegen Luchtverontreiniging, was voor het huidige bestuur verborgen gebleven in de dikke dossiers van het archief. Het is te danken aan RTV Rijnmond die met het programma 'Vergeten verhalen' ooggetuigen van de ramp in 1963 zocht om het verhaal te verlevendigen. Die ooggetuigen waren bereid hun verhaal te vertellen. Zij schilderden een levendig beeld van die woelige jaren zestig. Een succesvolle periode voor milieuactivisten (toen nog met een positieve klank) brak daarna aan: de basis werd gelegd voor de Wet Milieubeheer en de DCMR werd opgericht als formele milieuwaakhond. De VTL verwelkomde haar 1000ste lid, verbreedde de kritische blik tot alle milieufactoren die het leiden van een gezond leven hinderen en noemde zich VTM. Nota bene bij de gratie van Koning Juliana! Het is een erfenis om respect voor te hebben. Respect voor de doordouwers van het eerste uur die tegen de gevestigde orde de wijzende vinger durfden op te steken. Die niet schroomden hun vakkennis in dienst te stellen van behoudende vervuilers en arrogante overheden. Zij reikten de helpende hand bij het opstellen van de regels. En schroomden vervolgens niet om de overtreders aan de kaak te stellen. Milieurecht zit de VTM in de genen. Het zakelijk denken ook. De vorige generatie bestuurdersleden wisten te overtuigen dat effectieve milieumaatregelen en rendement hand in hand kunnen gaan. Rendement ook voor de volksgezondheid en het leven in Rijnmond.

Is die glorieuze toekomst waarin milieumensen overbodig zijn een fata morgana? Met het project 'Kies de toekomst' brengt Milieu Dichterbij die toekomst voor VO scholieren een stapje dichterbij. Het verhaal van de wereldreiziger Sarah stimuleert jongere scholieren hun eigen gemeente aan de tand te voelen over hun milieubeleid. Die wijzende

kindervingers blijken heel effectief. De 'helpende hand' van de SMD aan de gemeenten blijft nodig waar het fondswerving betreft. Milieuwinst is een nobel streven dat al te vaak voornamelijk met de politieke mond beleden wordt, omdat het geen korte termijn rendement oplevert. Het zijn juist de negatieve ontwikkelingen: calamiteiten, crash en crisis, die aanzetten tot nadenken over een schonere toekomst. Klimaatscenario's blijken een doeltreffend PR middel. Klimaat is 'hot', Cradle tot Cradle een 'must' en hernieuwbare energie is 'in'. Lifestyle en wellness vervangen de afgesloten termen duurzaamheid en consuminderen. Schone- toekomst-kijkers verwachten niet dat maatschappelijk verantwoord ondernemen en groen wit wassen zullen lijden onder de crash en crisis. En wat de voorbereiding op de calamiteiten betreft: de toolkits staan klaar in de huiskamers. Voorzieningen voor een veilig onder- en heenkomen zijn schaars, zo bleek uit de recente rampenoefening in Rijnmond. De belangstelling voor een Earthship, een klimaatneutraal bouwwerk naar Amerikaans model, is groeiende. Mocht binnen afzienbare tijd een Nederlands 'Klimaatark' in een polder staan, dan betekent dat niet dat een milieu of klimaatramp verwacht wordt. Het betekent dat dank zij veel inzet en goede wil een schone toekomst te realiseren valt. Met de bijna -vergeten verhalen van de oude Vereniging Tegen Luchtverontreiniging als wijzende vinger.

Lilian van der Horst

ALGEMEEN

Stichting Milieu Dichterbij tracht in haar projecten bijzondere aandacht te besteden aan de relatie tussen gezondheid en milieufactoren. In de Megafoon worden onderwerpen belicht vanuit het landelijke netwerk Gezondheid en Milieu.

Brood bevat jodium

HET JODIUMTEKORT IS TERUG

Een substantieel deel van de bevolking van alle westerse landen kampt met jodiumdeficiëntie, zo blijkt uit rapporten van Wereldgezondheidsorganisatie WHO. Dit geldt ook voor de Nederlandse situatie. Afgaande op de WHO-cijfers heeft in Nederland 37,5 procent van de bevolking een jodiumdeficiëntie; dat komt overeen met 6.025.000 mensen. Bewustwording van het probleem en de ermee samenhangende verstrekkende gevolgen is van groot belang.

Nederlanders zijn voor hun jodiuminname grotendeels afhankelijk van jodium toegevoegd aan zout. Vooral het hoger gejodeerde bakkerszout speelt een belangrijke rol. Sinds 1999 is toevoeging hiervan aan brood niet meer verplicht, hoewel dit door 95 procent van de bakkers wel nog steeds wordt gedaan. Ook mogen zij gejodeerd zout toevoegen aan broodvervangers als crackers. Afname van de broodconsumptie is waarschijnlijk in belangrijke mate verantwoordelijk voor het ontstaan van jodiumdeficiëntie. Het moderne drinkontbijt bevat nauwelijks jodium. Hetzelfde geldt voor biologisch brood, waarvoor vaak zeezout wordt gebruikt, dat van nature geen jodium bevat. Daarnaast is ten gevolge van algemene zoutbeperkende adviezen het gebruik van gejodeerd keukenzout afgenomen. Andere producten die bijdragen aan de jodiuminname zijn eidooiers

en melkproducten. Ook vissoorten als schelvis, makreel en zalm zijn rijk aan jodium, maar die nemen in het voedingspatroon van veel Nederlanders geen prominente plaats in.

Zwangerschap

Jodium speelt een essentiële rol in de productie van de schildklierhormonen thyroxine (T4) en triiodothyronine (T3). Daarmee grijpt jodium aan op het metabolisme (stofwisseling) van mens en dier. Vooral de ontwikkelingsfase is er in sterke mate afhankelijk van. Extra aandacht verdient jodiumgebrek tijdens de zwangerschap. Juist dan wordt namelijk een beroep gedaan op de schildklierhormonen en de jodiumvoorraad van de moeder. Bijkomend nadeel is het advies aan zwangeren om de zoutinname te beperken. Jodiumgebrek kan leiden tot miskraam en vroeggeboorte. De incidentie hiervan stijgt volgens cijfers van het RIVM. Inmiddels is ook een associatie aangetoond tussen jodiumgebrek tijdens de zwangerschap en de ontwikkeling van ADHD bij het kind op latere leeftijd. Het is logisch te veronderstellen dat als het dieet van de moeder jodiumdeficiënt is, dit meestal voor het gehele gezin zal gelden. Dit betekent dat een direct effect van een jodiumdeficiënt dieet op het ontstaan van ADHD mag worden verondersteld, maar mogelijk ook op dat van gedragsstoornissen. Jodiumgebrek komt ook in Nederland op grote schaal voor. Gezien het belang van jodium tijdens de ontwikkeling, is het zaak tekorten bij kinderen en zwangere vrouwen te voorkomen. Ook van de volwassen populatie als geheel is het de vraag of zelfs een beperkte deficiëntie acceptabel is: het schildklierhormoon heeft immers een cruciale rol in het metabolisme.

Wereldwijd vindt al jaren discussie plaats over de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid (ADH) van jodium. Tientallen jaren geleden is de ADH voor jodium vastgesteld op 150 µg. Die hoeveelheid is gebaseerd op de preventie van struma en cretinisme en garandeert niet noodzakelijkerwijs een optimale schildklierfunctie. De WHO stelde de adviezen voor jodiumgebruik tijdens de zwangerschap enkele jaren geleden al bij naar 250 mg per dag.¹⁹ 20 Veel landen, waaronder de Verenigde Staten en Duitsland, hebben deze adviezen opgevolgd. In de VS is de ADH voor jodium vastgesteld op 220 µg voor zwangeren en 290 mg voor lacterende vrouwen.²¹ Nederland is daarin achtergebleven. Dat lijkt geen wenselijke situatie. In de preventie en behandeling van jodiumdeficiëntie hebben overheid en medische professie hun verantwoordelijkheid. Een belangrijke preventieve maatregel zou het verhogen

ULTRA SERVICE
REINIGINGSTECHNIEK

Uw leverancier voor
Reinigingsmiddelen
en Onderdelen
voor Carwash systemen

Stolwykstraat 47
3079 DN Rotterdam
Tel.: 010-2929083
Fax: 010-2929172

E-mail: info@ultraservice.nl
Website: www.ultraservice.nl

Met dank aan:

Viking

Life Saving
Equipment B.V.

Mandenmakerstraat 86
3194 DG Hoogvliet
Tel.: 010 - 472 33 88

"U droomt het, wij bouwen het!"

Hofkeslaan 12
3227 AK Oudenhooorn
Tel.: 0181 - 462 465
www.geuzebv.nl

Alfred Knight Holland BV

Controle op kwaliteit & kwantiteit
van ferro en nonferro metalen

Plaza 13c, 4782 SL Moerdijk
Tel.: 0168 38 04 80
Internet: www.alfred-h-knight.co.uk

Bek en Verburg B.V.

*Inzameling en verwerking
van scheepsafvalstoffen*

Montrealweg 140
3197 KH Botlek
Tel.: 010 - 428 77 44
www.bek-verburg.nl

Aludra B.V.

Marconistraat 18
3133 KL Vlaardingen
Tel.: 010 - 435 75 22
www.aludra.nl

Ook Goltens Rotterdam B.V.

Lorentzweg 29
3208 LJ Spijkenisse
Tel.: 0181 - 465100
*staat achter een
leefbaar milieu*

BDP

NETHERLANDS B.V.

HOEFSMIDSTRAAT 41
3194 AA HOOGVLIET
TEL.: 010 - 2630590
WWW.BDPINTERNATIONAL.COM

Graanweg 11 (M239)
4782 PP Moerdijk
Telefoonnummer 0168 387 000
www.carucontainers.nl

Decoil Int. Oil and Trading

Adm. de Ruyterstraat 33
3115 HA Schiedam
Tel.: 010 - 426 61 11
www.decoil.nl

Container - Trading & Leasing B.V.

Bunschotenweg 134
3089 KC Rotterdam
Tel.: 010 - 283 96 17
www.cctlbv.nl

A. Plesmanweg 59
3088 GB, Rotterdam
Tel.: 010 - 299 84 44
www.pompfontijne.com

Asfalt Productie

Rotterdam Rijnmond
APRR B.V.

Vondelingenweg 550
3196 KK Vondelingenplaat
Tel.: 010 - 295 6000

Heffix B.V. Hefftrucks

Iepenlaan 64
3023 XH Spijkenisse
Tel.: 0181 - 619 206

www.soskinderdorpen.nl

Fermiweg 16
3208 KT Spijkenisse
Tel.: 0181 - 647 535
www.hegner.nl

HG Transport B.V.

Smirnoffweg 34
3088 HE Rotterdam
Tel.: 010 - 429 10 24
www.hgtransport.nl

Mercuriusstraat 41
Postbus 86
3130 AB Vlaardingen
Tel 010 - 445 11 45
www.griffijn.nl

Codrico B.V.
Rijnhaven Z.z. 15
3072 AJ Rotterdam - 3007 GB Rotterdam
Tel.: 010 - 290 6666 - Fax: 010 - 434 2004
E-mail: vanoverbeek@codrico.com

van het jodiumpercentage in bakkerszout kunnen zijn, maar gezien de beperkte broodconsumptie is het de vraag of dit in Nederland een adequate oplossing van het probleem is. Wellicht is het zinvol om als additionele manier van jodiumsuppletie te overwegen melk of eieren met jodium te verrijken via de voeding van de dieren.

Samenvatting

Recente WHO-rapporten laten zien dat jodium tekort wereldwijd een belangrijk gezondheidsprobleem is. In Nederland hebben hoogstwaarschijnlijk 6 miljoen personen een tekort aan jodium. Milde jodiumdeficiëntie (tekort) leidt vooral tot verminderde intellectuele mogelijkheden; bij een ernstiger of langduriger tekort kan struma (opzwellend van de schildklier), hypothyreoïdie (onvoldoende aanmaak van

het schildklierhormoon), infertiliteit (onvruchtbaarheid), cretinisme (gebrekkige ontwikkeling van lichaam en geest) en hypercholesterolemie (te hoog cholesterol) optreden.

Jodiumgebrek speelt waarschijnlijk een rol in het ontstaan van syndromen als fibromyalgie, het chronische vermoeidheidssyndroom, ADHD en gedragsstoornissen bij kinderen. In de komende jaren is veel meer aandacht nodig voor adequate maatregelen ter voorkoming en behandeling van jodiumdeficiëntie.

Bron:

Medisch Contact. Publicatie: Nr. 43 - 24 oktober 2008

Auteur: R.H. Verheesen en C.M. Schweitzer

Bron(nen): 1770-1772

INVLOED VAN CHEMISCHE STOFFEN OP HET SCHILDKLIERMETABOLISME VAN ZWANGERE VROUWEN EN HET ONGEBOREN KIND.

Het ongeboren kind

Schildklierhormonen en zwangerschap:

In de eerste drie tot zes maanden van de zwangerschap is de baby volledig afhankelijk van zijn moeder wat betreft de voorziening van het schildklierhormoon. Geleidelijk aan gaat de baby in de baarmoeder zelf het hormoon produceren, zodat hij na de geboorte onafhankelijk verder kan gaan. Rond de geboorte is de aanspraak die de baby moet doen op zijn voorraad aan schildklierhormoon groot. Hij heeft 10 microgram per kg per dag nodig tegen 2 microgram als volwassene. De grote behoefte rond de geboorte komt door de temperatuur regulatie, hij moet de temperatuur zelf op peil houden en door de overgang naar voedsel om de paar uur, met tussendoor perioden van hongeren. In de baarmoeder is de baby gewend aan een continue stroom van calorieën in de vorm van glucose dat over de placenta naar hem toestroomt.

Feiten

42 Pesticiden, 25 industriële chemische stoffen and 19 additionele chemische stoffen blijken allen het schildkliermetabolisme te verstoren bij dieren en van 5 pesticiden en 11 industriële chemische stoffen is dit ook bewezen bij mensen volgens een uitgebreid overzichtsartikel van Francis Brucker-Davis van het World Wildlife Fund gepubliceerd in Thyroid.(1)

Het is bekend, dat lagere gehalten van het schildklierhormoon in de eerste maanden van de zwangerschap aanleiding geven tot een vertraagde ontwikkeling en een lager IQ bij de baby. Voorts wordt de Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) in verband gebracht met schildklierstoornissen tijdens de zwangerschap van de moeder. Deze aandoening is ook erfelijk, maar lijkt nu veel meer voor te komen, zoals geconstateerd door onderwijzers.

Doofheid lijkt eveneens de laatste jaren bij jongeren toe te nemen in Nederland. Ook bij kinderen van 11-12 jaar, die dus nog niet zoveel naar disco's gaan met harde muziek. Doofheid kan eveneens een gevolg zijn van een schildklierhormoon tekort in de zwangerschap. PCBs, dioxinen en de metabolieten van PCBs zijn bekende stoffen met een invloed op het schildkliermetabolisme. Dit werd ook in Nederland gevonden. Dioxinen-gehalten en PCB-gehalten zijn in Nederland aan elkaar gerelateerd evenals de omzettingsproducten van PCBs de zogenaamde hydroxy-PCBs.

Alle drie deze chemische groepen van stoffen verstoren het schildkliermetabolisme. Samengevat kan gezegd worden, dat een verstoring van het schildkliermetabolisme door chemicaliën, zoals mogelijk plaats vindt door dioxinen en PCBs en de metabolieten van PCBs een negatieve invloed hebben op de hersenontwikkeling van de baby. Lager IQ, ADHD en doofheid zijn de afwijkingen die men dan vindt bij de kinderen. Het is aan te bevelen, nu deze stoffen eenmaal in ons milieu aanwezig zijn, het schildkliermetabolisme te laten controleren, vooral voorafgaand aan de zwangerschap.

Bron: *Janna G. Koppe, emeritus Prof. Neonatologie Universiteit Amsterdam.*

Naschrift van de redactie:

De structuren van dioxinen en schildklierhormonen lijken op het eerste gezicht sterk op elkaar. Daar komen we in het volgende nummer van de Megafoon op terug.

KIEZEN, LEREN EN MEEDOEN

Naar een effectieve inzet van natuur- en milieueducatie in Nederland, 2008-2011

Meedoen aan natuur- en milieueducatie

De ministerraad heeft recent op voorstel van ministers Verburg van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), minister Cramer van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en minister Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) ingestemd met de nota 'Kiezen, leren, meedoen' met voorstellen om natuur- en milieueducatie (NME) te versterken. De komende vier jaar komt daarvoor twintig miljoen euro beschikbaar. Dit geld wordt ingezet om jongeren beter te bereiken, inhoudelijke kaders te scheppen, meer vraagsturing te realiseren, meer aandacht te geven aan beleving, meedoen en invloed uitoefenen en meer bestuurlijke regie te organiseren.

De zorg voor natuur en milieu staat sterk in de belangstelling. De komende jaren zijn belangrijk voor een echte doorbraak naar een meer duurzame samenleving. Dat kan niet zonder het bewustzijn van de urgentie van het belang van natuur en milieu. Verantwoordelijkheid nemen voor natuur en milieu berust enerzijds op kennis, en anderzijds op concrete actie. Natuur- en milieueducatie heeft daarbij een belangrijke functie. Voor jongeren, maar ook voor alle burgers en maatschappelijke partijen.

Natuur- en milieueducatie zorgt voor kennis en inzicht in natuur en milieu, draagt bij aan ontplooiing, welbevinden en

gezondheid van mensen en legt een basis voor een natuur- en milieubewuste levensstijl. Nu er steeds meer signalen zijn dat kinderen niet meer in de natuur komen, de herkomst van hun voedsel niet kunnen duiden en zich zorgen maken om milieuproblemen in de wereld, is het verbeteren van de relatie tussen jeugd en natuur een belangrijke opgave. Juist met het oog op ontwikkelingen in de komende jaren.

Er gebeurt al het nodige in Nederland rond NME. Scholen, maatschappelijke organisaties, overheden en burgers initiëren, ontwikkelen en realiseren tal van NME-activiteiten, zowel binnenschools als buitenschools. De activiteiten zijn gericht op kinderen, jongeren én volwassenen, vinden plaats in specifieke NME-centra, op natuurterreinen, in dierentuinen en kinderboerderijen of gewoon in de wijk. Maar die energie kan effectiever worden ingezet dan nu het geval is door meer richting te geven aan de vele initiatieven en projecten.

Landelijke dekking is een knelpunt, verspreiding en opschaling van effectieve producten en methoden evenzeer, maar ook is duidelijk dat informatie over natuur en milieu op dit moment niet voor alle groepen mensen (met name jongeren) aantrekkelijk genoeg is om er gebruik van te maken. Daarom worden de inhoudelijke hoofdlijnen van natuur- en milieukennis en vaardigheden uitgewerkt. Nascholingscursussen voor leraren en docenten worden gestimuleerd.

Ook krijgt ieder kind op school minimaal eenmaal per jaar een NME-activiteit aangeboden en komen er NME-activiteiten in het kader van Brede Scholen. NME moet met actuele en aansprekende werkvormen, inclusief toepassing van ICT en moderne media, aansluiten bij de moderne informatiesamenleving. Door het bedrijfsleven actief te betrekken bij NME kan een grotere groep mensen worden bereikt. Een database/website moet vraag en aanbod op NME gebied dichterbij elkaar brengen.

Bron: Groen en de stad, 2008

ACTIVITEITEN

SARAH IN TERNEUZEN

Wethouder van Schaik ontmoet Sarah

Op 28 en 29 november heeft de SMD het project Sarah's Wereld uitgevoerd in Philipinne (gemeente Terneuzen) op openbare basisschool De Stelle. Dit gebeurde in het

kader van de klimaatweek in Zeeuws Vlaanderen. Het idee is dat Sarah's Wereld in het vervolg in Terneuzen wordt uitgevoerd door (semi-) vrijwilligers en dat de SMD zou laten zien hoe het project wordt uitgevoerd. Onderdeel van het project, dat in 1 ½ dag is uitgevoerd, was het bezoek van de wethouder van milieuzaken van Terneuzen, de heer van Schaik. De leerlingen van groep 7 en 8 hebben de wethouder gevraagd wat de gemeente doet voor het milieu en tegen klimaatverandering. De schoolscan door de leerlingen uitgevoerd leverde een opmerkelijke wens op: de leerlingen willen hun meester afhelpen van het consumeren van blikjes energydrink omdat ze nu weten hoeveel energie en grondstoffen het kost om één blikje te maken.

Rob van der Drift

Kras-kunstenaar aan het werk

De SMD voert ook in 2009 interessante nieuwe projecten uit. Het idee is ontstaan om een breed maatschappelijk project uit te voeren waarbij milieu, kunst en integratie van mensen met een verstandelijke beperking samenkomen. Dit project wordt opgezet met Stras (Stichting Rotterdamse Avondschool) (www.stras.nl). De kunsttak van de avondschool (KRAS) zal deelnemen aan het project. Het project krijgt de werktitel 'Er zit meer in afval', waarbij de

leerlingen eerst kennismaken met de problematiek rond afval en zwerfafval. Dit wordt duidelijk gemaakt via lessen, excursies e.d. Naast deze informatie zal onder binnen het thema kennismaking worden met de mogelijkheden van mensen met een verstandelijke beperking op het gebied van kunstexpressie: samen met deze bijzondere kunstenaars gaan leerlingen kunst maken van afval. Een neveneffect van dit project zal zijn dat tot uiting komt dat ook de gehandicapte mens de maatschappij iets te bieden heeft. De kwaliteit van de kunstwerken wordt gewaarborgd door de begeleiding van valide kunstenaars (in opleiding) uit Rotterdam.

Wat doet KRAS precies?

Mensen met een beperking kennen geen beperkingen op het doek. Dat leert de ervaring bij Kras, de kunsttak van Accent Avondschool in Rotterdam. Kunstenaars met een verstandelijke beperking kunnen hun ei helemaal kwijt als zij bijvoorbeeld aan het schilderen slaan. Tijdens de lessen worden zij begeleid door professionele kunstenaars, die als vrijwilliger aan Accent Avondschool verbonden zijn. Beroepskunstenaars en studenten van de Willem de Kooning Academie in Rotterdam maken zich sterk voor professionele begeleiding van deze kunstenaars. Zij dragen in belangrijke mate bij aan hun ontwikkeling. Drie avonden per week ontmoeten zij de kunstenaars in de Accent Avondschool om hun techniek te verbeteren.

In Rotterdam leven circa 6.000 mensen met een verstandelijke beperking. Zij onderscheiden zich door een authentieke creativiteit. Door kunstwerken te maken kunnen zij hun emoties uiten. Door samen te exposeren, komen zij in contact met elkaar en met hun publiek.

KRAS KUNST

Huren en kopen

U kunt kunst van KRAS huren en kopen. De bedragen die de kunstwerken waard zijn, staan bij de werken vermeld in de online galerie www.kraskunst.nl. Als u er via de website niet uitkomt, kunt u de werken ook op afspraak komen bekijken. Door overmaking van de prijs van het gekozen schilderij, onder vermelding van het werk en de kunstenaar, ontvangt u binnen veertien dagen het aangekochte schilderij thuis. Van de opbrengst komt een deel ten goede aan de individuele schilder of aan het collectief van schilders

Elke zes maanden een nieuw werk aan de muur

De huuroptie is eveneens interessant. Het werkt net als de artotheek. U betaalt maandelijks een bedrag van €7,50 en in ruil daarvoor kunt u elke zes maanden een nieuw werk uitkiezen. KRAS komt het werk ophangen en het eerder gehuurde werk terugnemen.

Opties voor bedrijven en instellingen

Behalve door werken te kopen en te huren kunnen bedrijven en instellingen de schilders van KRAS steunen door in hun pand een expositie te organiseren.

Het gaat KRAS om de overbrugging van de kloof tussen mensen met een beperking 'en de rest van de samenleving'. Een expositie kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Als bedrijf of instelling toont u hiermee uw maatschappelijke betrokkenheid.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Gerben Lems, mobiel bereikbaar op 06 – 28227164.

KRAS is een initiatief van Accent Avondschool, die een breed cursuspakket biedt aan mensen met een beperking.

SAMENWERKING MET HET VOS ISK IN VLAARDINGEN

**Waar komt
dit fruit
vandaan?**

De ISK is een opleiding voor leerlingen tussen 12 en 18 jaar, waarin leerlingen die de Nederlandse taal nog onvoldoende beheersen, binnen twee jaar zoveel mogelijk Nederlands onderwijs krijgen, zodat ze met een minimale achterstand door kunnen gaan naar het reguliere onderwijs. In het begin volgen zij een basisprogramma, dat uit voornamelijk Nederlands, maar ook culturele en kunstzinnige vorming, sport, maatschappijleer en rekenen en wiskunde bestaat. Aan het einde van het traject worden ook alle andere vakken van het reguliere onderwijs aangeboden. Dit is per leerling verschillend. De meest voorkomende hiaten in de taalachterstand zijn de onderdelen woordenschat en tekstbegrip.

SMD voert voor het tweede schooljaarjaar projecten uit op deze school. Dit jaar draaien er zelfs 3 projecten. Naast Geluid nu ook Sarah's Wereld en Duurzame haven. De uitvoering wordt mogelijk gemaakt door subsidie van het Fonds Schiedam Vlaardingen.

De samenwerking met de docenten is uitstekend. De school waardeert dit als extra. In Sarah's Wereld leren de leerlingen op een speelse manier de begrippen 'duurzaamheid', 'consumptief gedrag' en 'ecologische rugzak'. Vaak loopt een project wat langer op deze school omdat de moeilijke woorden allemaal uitgelegd moeten worden. Onderdeel van het project is een bezoek aan de supermarkt. Leerlingen bekijken in de winkel hoeveel kilometer producten afleggen. Daarbij zoeken zij uit wat de begrippen 'fair trade', 'scharreleieren', 'biologisch', 'eko' enz. betekenen. De groente en fruit afdeling een bron van vermaak. Leerlingen hebben grote lol door het fruit dat zij kennen uit hun 'thuisland' in hun eigen taal te benoemen. Weer terug op school bespreken we welke artikelen de kinderen bij het boodschappen doen kunnen kiezen; kiezen zij voor streekproducten, voor eko producten of toch voor het goedkoopste product. De SMD hoopt natuurlijk dat de leerlingen voortaan alleen maar eko en maatschappelijk verantwoorde producten kopen en hun familie ook daartoe overhalen. We weten dat dit een utopie is, maar we hopen dat de leerlingen door dit project een bewuste consumptie keuze maken. En misschien werkt het project toch nog door als zij zelf later een huishouden hebben.

Lily Venema

UITGEVOERDE PROJECTEN VAN SMD IN HET VIERDE KWARTAAL 2008

Werk in uitvoering

- Uitvoering Kies de Toekomst op het Accent College Groen van Prinsterer in Vlaardingen
- Uitvoering project Sarah's wereld in Albrandswaard (4 basisscholen en het Einstein lyceum)
- Afvaltentoonstelling geplaatst op het Erasmiaans gymnasium

- Afvaltentoonstelling geplaatst bij IRADO Schiedam
- Afvaltentoonstelling geplaatst op NME centrum Weizigt in Dordrecht
- Project Geluid uitgevoerd op VOS ISK in Vlaardingen
- Project Sarah's Wereld uitgevoerd op VOS ISK in Vlaardingen
- Project Reine Lucht uitgevoerd bij inburgeringcursus
- Project Sarah's Wereld uitgevoerd tijdens de Klimaatweek in Terneuzen

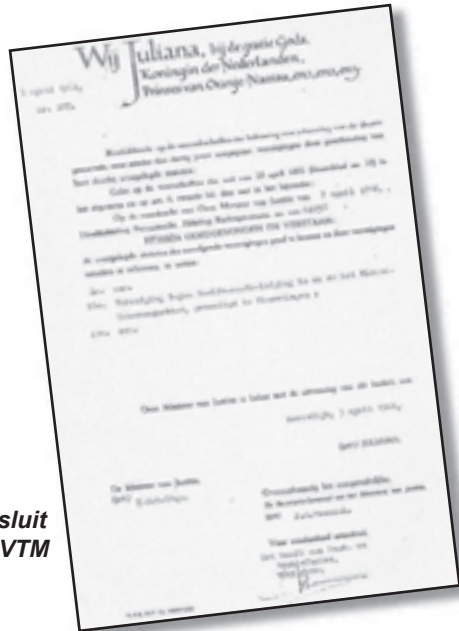
Met dank aan de VPR gemeenten, gemeente Albrandswaard, Informatique, Cubord, De Rabobank, Fonds Schiedam-Vlaardingen, Stadsregio Rotterdam, VSB Fonds en het Prins Bernhard Cultuur Fonds.

De SMD en de VTM wensen u een gezond 2009 toe

VERENIGING TEGEN MILIEUBEDERF

*Koninklijk Besluit
oprichting VTM*

Vereniging Tegen Milieubederf

VTM 45 JAAR

De VTM bestaat 45 jaar. Met trots aangeduid als “de oudste nog bestaande milieuvereniging”. Kritische en capabele burgers waren het in Vlaardingen die de gezondheidsrisico’s van de kwalijke luchtverontreiniging onder de politieke aandacht brachten.

Ieder dier telt!

www.dierenbescherming.nl

DE GEUZEN VAN VLAARDINGEN

Verontrusting over luchtverontreiniging

Vlaardingen, 14 april 1964, Aan de Ministerraad.

“De ondergetekenden richten zich tot u met de hiernavolgende beschouwingen, om uiting te geven aan de algemene verontrusting over de toenemende hinder, die in belangrijke streken van ons land en met name in het Nieuwe Waterweggebied, door luchtverontreiniging wordt veroorzaakt. Zij verzoeken u, in afwachting van wettelijke voorzieningen, maatregelen te nemen opdat op korte termijn het euvel der luchtverontreiniging met meer kracht en met meer adequate middelen kan worden geweerd”.

De ondergetekenden”domicilie kiezende ten huize van hun secretaris, Boerhavestraat 118 te Vlaardingen”. Het zijn de heren mr. Versloot, ing. Reijnart, De Snayer, ir. Keunig, ir. nBazuin, mr. De Blécourt, Van Latten, dr. Verhoeff en Witteveen. In een tiental pagina's wezen zij de excellenties fijntjes op hun verantwoordelijkheid voor de misstanden in de industrie en de gezondheidsgevolgen voor de bevolking. Zij wisten het beter dan de ministers, zo blijkt uit hun aanbevelingen. Toch waakten zij voor emoties, waaraan de lokale actievoerders wel uiting konden geven.

”Stelt men de situatie in het licht van de verontrusting, die door de toenemende luchtverontreiniging gewekt wordt, dan is het duidelijk, dat emotionele spanningen worden opgeroepen die niet alleen weinig kunnen bijdragen tot de vereiste oplossingen, maar bovendien ernstig afbreuk doe aan de voor het bereiken der oplossingen noodzakelijke constructief-kritische sfeer, zowel bij de overheid, bedrijfsleven als belanghebbenden”

Cool blijven dus, oplossingen aandragen maar de verontwaardiging van de bevolking als stok achter de deur. Die oplossingen zijn deels gerealiseerd. Wat de geschiedenis liefhebber aanspreekt is de cynisch - arrogante toon bij de omschrijving van de misstanden.

”Democratische invloed op de richtlijnen voor het te voeren politiek-economisch beleid ontbreekt in de instanties en is te gering bij de beslissende instantie. De rechtspositie der belanghebbenden als zodanig is volstrekt ongenoegzaam geregeld. Zij zien hun zaken, ook als hun oordeelvermogen die van de overheid overtreft behandeld: over hen, bij hen en zonder hen. Het in feite gevoerde politiek-economisch beleid inzake luchtverontreiniging heeft blijkens de resultaten gefaald: het onttrekt zich echter aan positief-kritische beoordeling, hetzij door belanghebbenden, of hun organisaties”.

Vrij vertaald 'inspraak is een wassen neus'.

“Het toezicht op de naleving van gestelde voorwaarden is geheim en misschien gebrekkig: het onttrekt zich vrijwel geheel aan de waarneming van belanghebbenden en vertegenwoordigende lichamen.”

“De overheidsinstanties aan wie de hantering der middelen is toevertrouwd, zijn niet adequaat aan het beleidsprobleem: luchtverontreiniging is niet aan gemeentegrenzen gebonden; de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid is niet de aangewezen beleidsman voor economische vraagstukken al gaat het te beschermen belang der leefbaarheid hem stellig aan”.

De overheden ontbreekt het aan kennis.

“Het pleidooi voor de verplichte inschakeling althans in bedreigde gebieden, van een competente, goed toegeruste adviesinstantie onder directe supervisie van de minister. In haar adviezen kan deze instantie het politiek-economische karakter van de te maken beleidskeuze voor lagere overheden openleggen.”

De oprichting van de DCMR werd een feit.

“Bekendmaking van minimumnormen, te hanteren bij beslissingen in beroep”.

Naar de Raad van State als de luchtkwaliteit verslechtert.

“De dringend nodige samenwerking vindt steun. Het openbreken van achter verouderde vergunningen verschanste situaties, waardoor het eigen initiatief der bedrijven en belanghebbenden gestimuleerd wordt”..

De lessen van de wijze mannen uit het verleden geven richting aan de huidige inzet van de VTM en vormen de basis voor wat ons in 2009 te doen staat.

Lilian van der Horst

Oud VTM-medewerkers aan het W.G. Burgerplein

MIJN TIJD BIJ DE VTM; VAN ACTIE NAAR MILIEUCOMMUNICATIE

Wat vooraf ging

Als jonge, ambitieuze, netafgestudeerde milieusociologe, was ik in 1996 al een half jaartje projectmedewerker geweest in dienst bij Richard Haarhuis, de toenmalige consulent. Eerder al (ik denk in '94-'95) was ik met de VTM in aanraking gekomen vanuit mijn stageopdracht voor het Afvalpreventieteam van de Provincie, voor een evaluatie van het project Preventieve Milieuzorg op School. Anneke van Leeuwen was de eerste consulent van VTM, waar ik nauw mee samenwerkte. Ik hield me in '96 voor Richard bezig met Lokale Agenda 21, een dialoogprogramma tussen burgers en gemeenten voor meer duurzaamheid in de 21e eeuw. Ik kon mijn ei goed kwijt in het project; onderzoek doen, organiseren van een grote conferentie, etc. Richard was ook erg leuk bezig in mijn ogen; zette veel nieuwe projecten voortvarend op, en kon (achteraf) ontzettend goed verbergen wat daar verder allemaal bij kwam kijken. Toen hij verkoos weg te gaan bij VTM om het onderwijs weer in te gaan, was de keus snel gemaakt voor mij om te solliciteren op zijn functie. Ik werd aangenomen als consulent natuur- en milieueducatie. Ik bleek ook verkapt directeur en manusje-van-alles te zijn geworden!

De praktijk

Ik voelde mij thuis in het "Milieuhuis", dat wij aan het G.W. Burgerplein deelden met de Zuid-Hollandse Milieufederatie en het (IVN) Consulentschap. Ik begon vol energie aan diverse leuke samenwerkingsprojecten, zoals de consumentenactie 'Koop Groen, natuurlijk doen' en het opzetten van vrijwilligersondersteuning in de regio. Ook zette ik een cursus op voor ambtenaren over wijkgericht werken met bewoners aan natuur en milieu, samen met Anneke van Leeuwen die toen bij IVN werkte. Echter, met al deze inhoudelijke taken waren we er nog niet; in de praktijk bleek, dat ik zo ongeveer alle andere zaken die bij het reilen en zeilen van een organisatie komen kijken, ook moest uitvoeren. Zo heb ik – als ik mij niet vergis – al meteen zelf mijn eigen aanstellingscontract moeten opstellen, faxen geïnstalleerd en personeel moeten uitzoeken en aannemen.

Een aantal hele leuke, parttime projectmedewerkers trad aan, waar ik met veel plezier mee samenwerkte. Met vallen en opstaan leerde ik leidinggeven. En dan was er natuurlijk het bestuur, in het bijzonder het fenomeen Hiep Boerma.

Het fenomeen Hiep Boerma

Ik had een ontzagwekkend respect voor Hiep (die ik in het begin nauwelijks durfde te tutoyeren) vanwege zijn enorme staat van dienst in de milieubeweging en zijn natuurlijke autoriteit die hij uitstraalde. Gaandeweg kwam ik er achter, dat voor leidinggeven aan medewerkers en goed samenwerken, toch een paar kwaliteiten en eigenschappen handig zijn, die hij in mindere mate bezat. Niets dan goeds van de doden natuurlijk, maar het was toch soms wel erg lastig, om door bekenden te worden opgebeld om te horen dat onze organisatie de avond ervoor op de landelijke tv was geweest, en de VTM-mening op bepaalde milieuzaken gegeven had. Mensen feliciteerden mij en stelden allerlei vragen. Ik wist van niets, Hiep had helemaal niets aangekondigd of verteld. Of die keer, dat ik in Vlaardingen braaf naar een milieuoverleg met de gemeente was gekomen (omdat ik daarvoor was uitgenodigd) en tot mijn verbazing Hiep daar het woord zag doen. Hij vond het kennelijk niet nodig dit soort acties te overleggen met zijn consulent.

Speeltuin en harde leerschool

Ik heb tegelijk een leuke en keiharde leerschool gehad bij de VTM, want in een kleine organisatie als deze, speelt heel erg veel en moet je werkelijk van alle markten thuis en zeer assertief zijn, om het allemaal klaar te spelen! En tegelijk bood het mij ook de ruimte, om heel veel zelf uit te vinden, met voorstellen te komen, dingen aan te pakken en te veranderen. Zo heb ik een nieuwe huisstijl laten ontwerpen en invoeren, de naam Milieucommunicatie Rijnmond toegevoegd, de Megafoon in het leven geroepen heel veel dingen (die altijd zo gingen omdat zij altijd zo gingen) ter discussie gesteld.

Openstaan en heroriënteren

Er was veel verwarring in de buitenwereld over wat wij deden. Eigenlijk deden we "alles". Ik heb de splitsing tussen stichting en vereniging voorgesteld. Het was de tijd waarin de omslag van een club van actie voeren (ook zeer waardevol!) naar een volwassen vorm van milieucommunicatie zijn beslag kreeg. Dat zat er natuurlijk al in en was door mijn voorgangers ingezet, toch vergde het nog vele sessies en vergaderingen plus een meerjarenplan om het door te zetten. Een heroriëntatie op onze rol, positie en doelgroepen. Waar moest onze focus liggen? Ook de contacten met de buitenwereld van NME, zoals het ZON (Zuid-Hollands Overleg van NME-diensten) vond ik van meet af aan belangrijk en heb ik aangehaald; vakoverleg, samenwerken, openstaan.

Na 3 jaar vond ik het wel genoeg; hard werken aan de projecten zelf, pensioenen afsluiten, verzekeringen regelen, computers beheren en ook nog 10 dagen en avonden lang op een grote Woonbeurs in Ahoy staan, waren iets teveel van het goede. Ook zat ik uren aan de telefoon voor de

verantwoording van subsidies met financiers. Pogingen tot het verlichten van de werkdruk, liepen op niets uit. Ik maakte de overstap naar de bovenburen, het IVN- Consulentschap, letterlijk één trap hoger in mijn carrière.

En daarna

Bij een grotere organisatie als IVN zijn veel praktische en personele zaken gewoon al geregeld. Ik kon me meteen op de inhoud focussen. Toch dacht ik nog wel eens met weemoed terug aan de "speeltuin" van de VTM, waarin ik zoveel ideeën meteen kon uitproberen, en belangrijke zaken over mezelf geleerd heb. Vanuit mijn nieuwe functie (ik begeleidde het ZON) had ik nog af en toe contact met de nieuwe medewerkers, die voortvarend verder gingen. Inmiddels ben ik na 7 jaar IVN de hele milieusector uitgegaan, en werk ik sinds kort bij VluchtelingenWerk Den Haag, als projectleider. Ik leid een dialoogproject over opvoeding in de Haagse wijken en heb daarbij nog steeds profijt van mijn leerschool VTM. Toch hoop ik voor mijn opvolgers dat het nu makkelijker gaat.

Ik ben benieuwd hoe het nu gaat met de club, zeker na al die keren dat de organisatie in zwaar weer verkeerde, en ernstig in haar voortbestaan bedreigd is. Het is vooral te danken aan de grote inzet en enorme bevoegenheid van medewerkers, vrijwilligers en bestuursleden dat de activiteiten nog altijd voortbestaan! Ik wens de huidige en toekomstige "VTM-ers", of zoals nu: SMD-ers, heel veel succes en plezier toe. Het blijft nodig.

Lidia van Albada (oud-medewerker)

WERKEN BIJ DE VTM

Ik kan mijn eerste werkdag bij de VTM nog heel goed heugen. Niet alleen had ik een nieuwe baan, de VTM was net verhuisd naar het G.W. Burgerplein. Dat betekende dus dat ik gesjouwd heb met meubels en gaten geboord heb om planken op te hangen. Samen met de toenmalige kantoormanager Richard Haarhuis. Het was in eerste instantie rustig werken op kantoor. Vooral lijnen en plannen bedenken. Richard vertrok en Lidia van Albada werd mijn nieuwe aanspreekpunt. Voor mij werd het tijd om steeds vaker naar mijn contacten op Voorne Putten Rozenburg af te reizen. Er werden bij de VTM allerlei nieuwe projecten op de rails gezet, met nieuwe projectmedewerkers. Allemaal vrouwen. Dat gaf de nodige "levendigheid" op kantoor, maar zeker ook gezelligheid. Kaartjes en taart bij verjaardagen, samen in de tuin lunchen bij mooi weer. Wat ik me nog goed herinner uit die tijd zijn de telefoontjes van (meestal wat oudere) leden van de VTM, die een milieuklacht hadden. Dan was het verschil tussen de oorspronkelijke vereniging en "het kantoor" (educatie- en communicatieprojecten) goed voelbaar. De VTM was (en is) een kleine organisatie, die door z'n bescheiden omvang en het enthousiasme van de medewerkers, goed in staat was snel op nieuwe ontwikkelingen in te spelen. En vaak ging pionieren op de "grijze vlekken op de kaart". Dat was ook het geval met "mijn" project, NME op Voorne Putten Rozenburg, het geval. Er was nog (bijna) niets, alles moest van de grond af aan opgebouwd worden. Inmiddels is het nodige veranderd, maar ik heb goede herinneringen aan mijn VTM-tijd.

Jack Boogmans

EERST VTM, TOEN SMD.

In 2000 studeerde ik milieukunde aan de Open Universiteit en werkte ik als patiëntenvoorlichter in een groot ziekenhuis toen ik werd gevraagd door een medewerkster van de VTM om een project te schrijven over geluid. Er was een subsidie en een geluidsmeter en geluid werd steeds meer een milieu onderwerp. Een dag in de week ging ik naar het kantoor aan de GW Burgerplein om aan het project te werken. De pilot is uitgevoerd op een VO school in den Briel. Na de eerste uitvoering zat mijn klus erop. Ik was ondertussen van baan veranderd en nam afscheid van de VTM. Mijn nieuwe baan in de gezondheidszorg nam niet de gewenste richting. Op dat moment verkeerde de VTM ook in zwaar weer. Hiep Boerma was ernstig ziek, de interim manager werd langdurig ziek en er was één medewerker die het kantoor draaiende hield. Toen er een aanvraag kwam van een school voor het project geluid heeft deze medewerker mij gebeld. Samen hebben we het project uitgevoerd. Toen duidelijk werd dat de interim manager niet terugkwam heeft het bestuur mij gevraagd te solliciteren op de functie van projectleider.

Ik rolde direct in het SOS overleg met het IVN, de St. Duinbehoud en de Zuid Hollandse Milieufederatie. Dat was geen lolletje maar onder aanvoering van Lilian van der Horst heeft de VTM besloten haar eigen koers te varen. De subsidie van de provincie stopte en het projectbureau van de VTM ging verder als St. Milieu Dichterbij. Voortaan moesten we onze eigen broek ophouden en met succes. Het werk van een projectleider bij de VTM en later de SMD is zeer gevarieerd: We vragen subsidies aan, schrijven projecten en voeren ze ook nog uit. We begeleiden het bestuur bij gesprekken met de gedeputeerde, burgemeesters, wethouders en directeuren. We kopen de kantoorspullen in en stofzuigen het kantoor. Het bestuur werkt letterlijk en figuurlijk mee. Zij behandelen de financiële zaken, voeren de directie en doen de afwas. Bij de VTM/ SMD is het altijd hollen, nooit stilstaan en je hoeft je nooit te vervelen.

Lily Venema.

HET EINDE VAN DE VTM "VTM, VAN HARTE GEFELICITEERD EN OP NAAR DE 55!"

We zijn geneigd om een jarige op deze wijze te feliciteren, maar eigenlijk zou het in dit geval niet van toepassing moeten zijn. Natuurlijk, het feit dat de organisatie al zo lang bestaat en nog steeds succes boekt is een hele prestatie, maar zou het niet mooier zijn als we de VTM over 10 jaar met het vieren van een groots feest op kunnen heffen omdat het werk van de organisatie overbodig is geworden? Maar dan moet er eerst wel heel veel veranderen...

Inderdaad! Laten we daarom eens een fantasievolle blik in de toekomst werpen ...

Op 1 december 2018 vindt er een groots afscheidsfeest plaats voor de Vereniging Tegen Milieubederf waar iedereen die de afgelopen 55 jaar bij de VTM betrokken is geweest aanwezig is. De vereniging is overbodig geworden. De

milieuomstandigheden zijn de afgelopen jaren dusdanig verbeterd, dat het werk van de VTM niet langer nodig is. Hoe dat zo gekomen is? Een terugblik op de afgelopen jaren:

Duurzaam onderkomen

Na het vieren van het 45 jarig bestaan van de VTM eind 2008 werd begin 2009 bekend dat stichting OWAZE snel kon starten met de bouw van het eerste Earthship in de Rijnmond. De bouw verliep zeer voorspoedig en halverwege 2010 konden verschillende organisaties, waaronder ook VTM en SMD, hun kantoor verhuizen naar een prachtig Aardehuis in een groene omgeving!

Warme Truien seizoen

Nog maar net bekomen van de economische recessie die in 2009 als gevolg van de kredietcrisis losbarstte, kregen we, zoals het internationaal Energie Agentschap al in november 2008 voorspelde, halverwege 2010 te maken met de start de energiecrisis. Het einde van het goedkope olietijdperk bleek toch echt aangebroken.

De medewerkers van Stichting Milieu Dichterbij kregen het razend druk met het verzorgen van informatiebijeenkomsten over energiebesparing en er kwam een run op zonnepanelen en zonneboilers. Hadden we tot en met 2010 jaarlijks één Warme Truiendag, vanaf 2011 was het in het stookseizoen iedere dag Warme Truiendag.

Boeren populair

In de jaren die volgden gingen de prijzen van ons voedsel, dat we van over de hele wereld importeerden, in rap tempo omhoog. Uiteraard was dat ook een gevolg van de energiecrisis. Lokaal geproduceerde producten werden daardoor in verhouding veel voordeliger dan de geïmporteerde producten. Boerderijwinkels en markten met streekproducten maakten een gigantische opmars. Natuurontwikkelprojecten om boerenland in natte natuur te veranderen werden afgeblazen. In plaats daarvan werden oude boerderijen opgeknapt en startten veel jonge boeren met nieuwe bedrijven. Steeds meer mensen maakten van hun tuin een moestuin. SMD ging schoolprojecten begeleiden op dit gebied.

Gouden handjes

Ook kleding en de luxe consumptiegoederen zoals televisies en computers werden als gevolg van de gestegen energieprijzen stukken duurder. Daardoor werd het aantrekkelijker om kapotte kleding en producten te laten repareren. Mensen die goed met hun handen konden werken werden goud waard en cradle to cradle brak eindelijk

door! Steeds meer producten werden zo ontworpen dat ze volledig recyclebaar waren.

Reine lucht

Zo rond 2015 was autorijden voor de meeste mensen onbetaalbaar geworden. Delen van snelwegen werden daarom bestemd voor fietsers en voor voertuigen die met duurzame energie opgeladen konden worden. Verlenging en verbreding van snelwegen was uiteraard niet meer nodig. In 2017 bleek uit metingen van de milieudienst dat de lucht in het Rijnmondgebied schoner was dan ooit.

Na 2015 werd de ligfiets steeds populairder

Opheffen

Tijdens de algemene ledenvergadering van de VTM in juni 2018 werd door alle aanwezige leden ingestemd met het voorstel om de vereniging in december van datzelfde jaar op te heffen, simpelweg omdat er geen acties meer nodig waren. En zo is het gekomen...!

Beste Vereniging Tegen Milieubedrijf,

Laten we hopen dat deze toekomstdroom werkelijkheid wordt. Maar tot het zover is, wens ik jullie nog vele jaren en successen toe!

Suzanne Stolk

Suzanne Stolk werkte ruim zes jaar voor de VTM en de SMD als projectmedewerker en projectleider. In 2007 maakte ze de overstap naar de gemeente Delft waar ze de functie van medewerker voor het basisonderwijs bekleedde bij natuur en milieu centrum De Papaver.

HOE MANIPULATIEF IS DE OVERHEID?

Bergboezem

Begin december floot de Raad van State minister Albayrak terug. Hoe is het mogelijk dat een Staatssecretaris van Justitie onwettig handelt? Wie als burger of milieuorganisatie te maken heeft met ontwikkelingsplanologie, milieu effect rapportages en bestemmingsplannen wordt geconfronteerd met een glijdende schaal van manipulerende formuleringen tot pertinente onwaarheden en leugens in de rechtszaal. "Liegen mag"- door de juristen in dienst van de overheid. Dit is rechtsongelijkheid, want welke betrokken burger of milieujurist doet opzettelijk de waarheid geweld aan? Het gaat de betrokkenen, de 'stakeholders', immers om het behoud van wat nu hun waardevolle omgeving is. Het is hun goed recht te strijden voor bedrijfsbehoud, schone lucht, hun groen, rust en ruimte. De waarden van de actualiteit, het 'hier' en 'nu' tegenover de gebakken lucht van prognoses, visies, aannames en berekeningen. Luchtvervuiling wordt met computermodellen van saneringstoolkits theoretisch weggecijferd, zonder dat er een mens gezonder op wordt. Het realiteitsgehalte van overeenkomsten en bestuursakkoorden is betwistbaar. Dát te bewijzen en de rechter te overtuigen, vraagt om een combinatie van feiten- en dossierkennis en de vasthoudendheid van een pitbull. Hieronder volgen enkel voorbeelden die voor zichzelf spreken.

Het dossier Bergboezem Berkel: na de vernietiging van het bestemmingsplan door de Raad van State, zetten provincie, Hoogheemraadschap en gemeente de plannen voor 'nieuwe natuur en recreatie en water' (boeren moeten weg) gewoon door. En wel via de sluipteg van een vergunningaanvraag voor 'kadeverbetering'. Op zich logisch dat slappe veendijken versterkt worden. Maar waarom een oude kreekrug, de lage middeldijk ophogen? Omdat de Bergboezem 1,5 miljoen m3 water moet bevatten, blijkt uit de laatste bladzijde van het planrapport. Daar staat dat de weilanden elk jaar enkele weken onder water worden gezet.

'Inundatie' heet dat en niets geen calamiteitenberging bij hevige neerslag en hoogwater in de rivier, als afvoer van het overtollige water niet snel genoeg gaat. Vandaar dat het hoogheemraadschap ontheffing aanvraag om weidevogelkruikers te laten verdrinken. Het ministerie van LNV gaf toestemming. We constateren dat de ene overheid de andere geen strobreed in de weg legt bij het doorvoeren van 'visies'. Immers het doden van gruttokruikers mag niet volgens eigen wet van LNV en voor een kunstmatig meer in het voorjaar is een andere reden nodig dan onverwachte plensbuien. Foutje gemaakt bij de risico berekening voor het onder waterlopen van kelders in de Vinexwijken, Hoogheemraadschap? Het bestuursakkoord 'Groenzone' heeft klaarblijkelijk een verborgen agenda.

De Vlinderstrik. "Wij gaan de polders groen maken" juicht de Rotterdamse wethouder buitenruimte. "Polders zijn al groen", Lucas. Propagandataal, die hier niet alleen gebrek aan kennis verbloemt, maar de ware intentie van het bestuursakkoord verbergt (boeren moeten weg). Pas dit jaar bleek de ruimtereservering voor de 16/13 vergeten te zijn. Nu die rijksweg onmogelijk tussen de stutten onder het HSL spoor door kan, doorkruist het tracé letterlijk de plannen voor 150 ha 'nieuwe natuur en recreatie'. "Dan gaan jullie maar naar de Raad van State", roept de getergde wethouder tegen de boeren die hun bedrijf niet willen opgeven en de omwonenden die liever koeien dan muskieten -moerassen achter hun tuin zien. Geen oor voor de burger? Voor elk plan moet een maatschappelijk draagvlak zijn, gepeild in het voorontwerpbestemmingsplan. Met een beetje actie bewijzen volle handtekeninglijsten dat draagvlak voor nieuwe natuur en recreatie (boeren moeten weg) absoluut ontbreekt. De plannenmakers- in onze regio steevast de dienst Stedebouw en het OBR van Rotterdam- zijn bij voorbaat aan handen en voeten gebonden door bestuursakkoorden met natuurbeheerorganisaties. De provincie schonk de Rotterdamse agrarische polders en Midden Delfland aan Natuurmonumenten. Het Zuid- Hollandse landschap krijgt Albrandswaard en Staatsbosbeheer mag de regio Den Haag beheren, als de boeren vertrokken zijn.

Het convenant is geregeld door de Milieufederatie, jaren geleden. Waardering voor en behoefte aan agrarisch grondgebruik hebben die 'visie' achterhaald, maar NM en ZHL houden vast aan hun voorkeursrechten. Onlangs zijn hiertegen procedures opgestart. Dit convenant lijkt de plannen voor Maasvlakte 2 te hinderen. Wat, als er minder dan de met de Milieufederatie afgesproken 750 ha compensatie komt? Die zijn toch gekoppeld aan de havenuitbreiding? De PMR organisatie ziet de bui hangen en heft zichzelf op. Overheidsmanipulatie kan zichzelf dus ook wel eens in de wielen rijden!

Lilian van der Horst

MINISTER WIL SNEL ASFALTMACHINE STARTEN DOOR TUNNEL NAAR TERBREGSEPLEIN

In feuilleton nummer 16 van de St. Stop RW19/A4 wezen we er al op dat Rijkswaterstaat bezig was de "A4 met vaart" 'pootje te haken. Minister Eurlings deed er echter nog een flinke schep bovenop tijdens het spoeddebat over de A4 op 29 oktober jl. De "A4 met vaart" zou namelijk € 150 miljoen tot € 500 miljoen (beide bedragen: plus of min 25%) duurder worden dan het huidige budget van € 655 miljoen. Ook zou de totale doorlooptijd van het project 'fors' toenemen (in een toelichting had Eurlings het over jaren extra doorlooptijd ..). Een onderbouwing van beide zaken werd echter niet gegeven. Dat is natuurlijk wel heel erg gemakkelijk. Sowieso maakte Eurlings er zich met een Jantje van Leiden van af. Hij schreef in zijn brief aan de Tweede Kamer namelijk dat "de invoegstroken bij het Terbregtse plein doorgetrokken moeten worden tot het eind van de tunnel". Dit wekte de hilarische suggestie dat er een tunnel gaat komen vanaf het Terbregseplein (waar de A16 bij de A20 komt, dus) naar Schiedam/Vlaardingen. Ten eerste weten Eurlings en zijn ambtenaren kennelijk niet hoe je Terbregseplein moet schrijven maar dat is nog tot daaraan toe. Wat veel erger is, is dat hier het Kethelplein werd bedoeld. Dáár begint/eindigt namelijk de tunnel door het stedelijk gebied. Het bevreedt ons zeer dat in dit dossier, waarin eerder uitglijders zijn begaan (rekenfout knooppunt Ypenburg), blijkbaar geen goede controle wordt gedaan van een brief aan de Tweede

Kamer. Als die kostenramingen en plannings net zo precies zijn opgesteld als deze brief, dan belooft dat nog wat voor de aankomende rapportages! Waar we verder nog een hard hoofd in hebben, is de objectiviteit van de berichtgeving aan het publiek. Rijkswaterstaat (RWS) gaat in 2009 een aantal avonden organiseren om aan omwonenden de onderzoeksresultaten uit te leggen. Op zich is dat een lovenswaardig initiatief, ware het niet dat RWS recent door een onderzoeksbureau nogal suggestieve brieven heeft laten versturen aan een beperkte selectie van omwonenden.

Het bureau spreekt over 'het ontbrekende stuk snelweg van de A4' (de verbreding van de A13 zou volgens RWS gelijkwaardig worden onderzocht), 'de A13 kan de verkeersdrukte niet meer aan' (geldt toch voor meer wegen en die worden ook niet allemaal verdubbeld, toch?), 'de regio is niet goed bereikbaar door de files op de A13' (maar zeker ook door een onderontwikkeld openbaar vervoer in deze regio). Dergelijke formuleringen wijzen op een eenzijdige en onvolledige benadering. Wij zijn het hier natuurlijk volstrekt niet mee eens. Maar het sluit wel mooi aan op Eurlings die eind oktober jl. zei de asfaltmachine voor de A4 direct te willen gaan starten.

Stichting Stop RW19/A4

BOERENBEDROG !

Boerenbarricade op 20 september 2008

Acht jaar lang heb ik geluisterd, gepraat als Brugman en bovenal de deur wagenwijd open gehouden. De polders van Albrandswaard. Door een deal van de Rotterdamse haven met verschillende milieu groeperingen is het verlies aan natuur door de komst van de 2e Maasvlakte gecompenseerd door het opofferen van polderlandschap naar de echte gecultiveerde robuuste natuur. Als boer betekent dit, op dat moment, over en uit met de agrarische activiteiten.

"Nee hoor", zei men bij de provincie en het rijk, "blijft u toch alstublieft aan tafel zitten want enige agrarische bedrijvigheid moet toch mogelijk blijven". Bij elk bezoek van de provincie aan mijn adres waarbij ik dan de ene keer als boer en de andere keer als voorzitter van de LTO aan tafel zat, werd ik aan het lijntje gehouden en vooral gestimuleerd om maar met plannen te komen. Want ja, we moeten er toch samen uit komen.

Ik ben er uit hoor!

Onlangs kreeg ik weer een bezoek van twee mensen van de provincie. Zij kwamen met een antwoord op de door

mijn vrouw gestelde vraag: "wat gebeurt er als blijkt dat de doelstellingen van de PKB niet worden gehaald?" U kent inmiddels de argumenten wel die wij hiervoor aandragen. Het antwoord was simpel en voor ons niet verrassend. "Dan zal achteraf blijken dat we niet alle doelen gehaald hebben, maar er zal ongetwijfeld iets uit komen wat toch heel mooi is...."

Ik probeerde het nog een keertje en vroeg: "Als het dan kennelijk niet zo belangrijk is dat alle doelstellingen worden gehaald waarom wordt er dan niet op voorhand geluisterd naar de gemeenschap die roept dat ze het liefst de polders behouden, aangevuld met de nodige wandel, fiets en ruiterspaden etc?"

"Meneer Vos, u kent de PKB toch, die laat geen ruimte voor akkerbouw, dat weet u toch ook!"

Ik ben er uit ja. Uit de polder, begrijpt u wel. Samen met alle andere agrariërs. Ik ben er klaar mee. Voel me belazerd.

Ik wil u bedanken voor alle interesse, waardering en steun van de laatste jaren.

In de MER staat zwart op wit dat beneden de Essendijk ongeacht welke variant het gaat worden, het waterpeil 50 cm omhoog gaat. Even voor de leek: dit komt neer op het onderwater houden van alle boeren. Dit houden we niet lang vol!

Adjan Vos (agrariër in Albrandswaard)

Naschrift:

De VTM reageert samen met de bewoners en de boeren over het milieueffectrapport.

BOMENKAP IN SCHIEDAM

Voor het 'natuurlijk' wonen worden 170 bomen gekapt

Onlangs heeft de gemeente Schiedam een vergunning afgegeven voor het kappen van 170 bomen in verband met de aanleg van een fietspad en ruiterspad in het bosgebied ten noorden van Sveaparken Schiedam. Er bestaat een herplantplicht van 130 bomen (waar is nog onbekend). De VTM heeft bezwaar aangetekend.

Onderstaande argumenten kunnen dienen als voorbeeld voor bezwaren tegen bomenkap.

Sveaparken is een (VINEX) woongebied naar Zweeds model in Schiedam-Noord met een imago van 'natuurlijk' wonen. Grote delen zijn al opgeleverd maar er wordt ook nog steeds volop gebouwd. Onderdeel van de plannen is om een stuk bosgebied aan de rand van Sveaparken op te offeren voor een fiets- en ruiterspad. Het kappen van een strook van 25 meter breed is kennelijk nodig om dit fiets- en ruiterspad aan te leggen. De nodige vraagtekens zijn te zetten bij dit plan:

Er is geen directe noodzaak voor het kappen van deze 170 bomen ten behoeve van een nieuw (additioneel) fietspad. Midden-Delfland is per fiets voldoende bereikbaar; Er zijn tenminste drie toegangen / doorgangen in Schiedam-Noord naar het gebied (Kerkweg / Joppelaan, Harreweg en de Velden).

De kap van maar liefst 170 bomen staat in geen verhouding tot het beoogde doel: de aanleg van een fietspad / ruiterspad. Wellicht kan het beoogde doel, hoewel wij deze bestrijden, bereikt worden op een minder rigoureuze wijze;

De kap verdeelt de brede groene strook in versnipperde stukjes groen. De vrees bestaat dat deze snippers uiteindelijk ook een andere (bouw) bestemming zullen krijgen; Bovendien genereert de kap een verstoring van het gehele bosperceel, niet alleen in het broedseizoen;

De kap is strijdig met het onlangs uitgebrachte Bomenbeleidsplan van de gemeente Schiedam waar de ecologische waarde van een boom wordt benadrukt. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie waar het gaat om sparen van bomen. Alleen in uiterste noodzaak zou een kapvergunning verleend dienen te worden op basis van een deskundige onafhankelijke inventarisatie;

De bomen zijn wel sfeer- en beeldbepalend voor de gebruikers en de omwonenden. Het betreft hier gezonde bomen die deze omgeving nog tientallen jaren kunnen sieren. Bovendien vormen ze de groene afbakening tussen de bebouwde kom en het buitengebied en een 'groene long' voor Schiedam-Noord;

De onafgebroken reeks van hoge bomen vormt een natuurlijke geluidscherm tegen vliegverkeer van en naar Rotterdam Airport;

De 170 bomen hebben grote waarde voor flora en fauna (specifiek voor bosvogels, zoals de groene- en bonte specht, de Vlaamse gaai en boomklevers). Kleine zoogdieren vinden in het bosgebied hun foerageer- en verblijfplaats;

De herplantplicht van 130 bomen is onvoldoende. Bovendien is nog geen locatie aangegeven waar deze bomen komen te staan. Jonge aanplant elders in de gemeente heeft niet bovenstaande vervangende natuurwaarde;

Als lid van het Klimaatverbond heeft de gemeente Schiedam ook een bovenlokale plicht: CO2-reductie. Jonge aanplant heeft aanzienlijk minder capaciteit van CO2 opname dan de bomen in het huidige bosgebied;

De conclusie van de VTM:

Het besluit de kapvergunning te verlenen is onzorgvuldig genomen en onvoldoende onderbouwd en voorbereid. Een en ander is in strijd met de Algemene Wet Bestuursrecht. Bovendien is niet voorzien in het aanvragen van ontheffingen ex. artikel 75c Flora en Fauna Wet voor het verjagen en verstoren van (broed) vogels, zoogdieren en het vernietigen van bijzondere flora.

Het verjagen van broedvogels zodat gekapt kan worden is in strijd met bovengenoemde wetgeving. Een onafhankelijke inventarisatie van natuurwaarden ontbreekt. De VTM verzoekt dan ook de verleende kapvergunning in te trekken.

In afwachting van de ontvangstbevestiging en uitnodiging voor de hoorzitting.

Namens het bestuur

INSPRAAK EN RECHTSPRAAK

De VTM is statutair belanghebbende in Rijnmond en omgeving met als brede doelstelling behoud van het agrarische open landschap en de daarbij behorende cultuurhistorische, landschaps- en natuurwaarden. Ruimtelijke en infrastructurele plannen worden getoetst aan de aspecten water -, bodem- en luchtkwaliteit, gezonde leefomgeving en een goede afweging van nut en noodzaak van extra bedrijfsterreinen en waterbergingsopgaven. Zonodig worden procedures gevoerd om deze belangen te behartigen.

De VTM voert de volgende (inspraak) procedures:

Landschap en Ruimtelijke Ordening

- Noord-Kethelpolder: Bestemmingsplan, beroep ingesteld bij de Raad van State vanwege weidevogelbescherming en archeologische vondsten;
- Groenzone Pijnacker-Berckel, inundatieplannen Bergboezem Berckel;
- Polder Schieveen, voorontwerp bestemmingsplan en MER;
- Polder Zestienhoven, kapvergunningen, ontheffingen Flora- en Faunawet;
- Natura 2000, bezwaar wegens het niet-aanwijzen van Delfland als habitatgebied;
- Bezwaren tegen de aanleg van 750 ha natte natuur, gekoppeld aan de aanleg van Maasvlakte 2 i.s.m. diverse lokale groepen, agrariërs en overige bewoners in Albrandswaard, de Schiezone en de Vlinderstrik. Geen verslechtering luchtkwaliteit en verkeerstoename door de havenuitbreiding. In samenspraak met Milieudefensie;
- Landschapspark Buytenland, voorontwerp bestemmingsplan en MER;
- Bochtafsnijding van de Delftse Schie nabij Overschie. Samen met omwonenden en Oud Overschie is een lobby traject gestart om het cultuurhistorisch en landschappelijk waardevol poldertje te behouden;
- Golfbaan DOP-NOAP: reactie op startnotitie projectmer Golfbaan.

Infra

- A4 Midden Delfland, pleidooi voor een goede inpassing (geen tweede Overschie) en behoud van het polderlandschap;
- Verbreding Doenkade (N209), voorontwerp bestemmingsplan en MER;

- A16/13, argumenten tegen de aanleg;
- A4 Zuid: indien noodzakelijk niet horen, zien of ruiken, geen aantasting leefomgevingkwaliteit. I.s.m. St. Behoud Polderlandschap Hoekse Waard en Werkgroep Stop A4BK.

Bedrijfsterreinen

- Aanvechten nut en noodzaak van nieuwe bedrijfsterreinen zoals in Polder Schieveen, i.s.m. Milieu Defensie, bewoners, bedrijven, VNM en Milieuwacht Berckel.

(Weide)vogel en landschapsbescherming

- Zienswijze Natura 2000: inbreng SOVON inventarisatie met gegevens over de vogelsoorten, waarvan 1% van de wereldpopulatie in Delfland voorkomt;
- Klacht aan het Europese Hof tegen Nederland vanwege het niet-aanwijzen van Delfland als weide/watervogel habitatgebied. Klacht wordt verder uitgewerkt in samenwerking met weidevogelgroepen;
- Vermelding Grutto op de Bijlage I Europese Vogelrichtlijn. Hernieuwde contacten met Eur. Cie. I.s.m. Vogelwacht Delft e.o.;
- Beroep tegen de ontheffing voor het verstoren van weidevogelbroedplekken in polder Schieveen;
- Bezwaar tegen de ontheffing voor het doden van gruttokuikens in de Bergboezem Berckel;
- Bezwaar tegen de ontheffing voor het verjagen van de groene specht en diverse roofvogels uit polder Zestienhoven;
- Bezwaar tegen de kap van 170 bomen in Schiedam Noord ten behoeve van de aanleg van een fiets- en ruitpad.

HOMMELES, VOOR ELKE NATUURKLUS

Hommeles is gespecialiseerd in het leveren van materialen en diensten voor het maken van insecten-, vogel-, en dierenkasten in uw tuin met respect voor de natuur en het milieu. Hommeles is ontstaan vanuit de constatering dat mensen graag praktisch met natuur bezig willen zijn. Aangeboden diensten en producten hebben zich

al bewezen in de praktijk als leuke en leerzame activiteiten. Hommeles springt in op een leemte in het huidige standaard Natuur en Milieu-educatie (NME) activiteiten aanbod. Het aanbod van Hommeles is geschikt voor kinderen en volwassenen.

Voor meer info zie: www.hommelesnme.nl

STOP DE TELEFOONGIDS!

Elk jaar ploft er weer een ge-update Telefoongids van zo ongeveer een halve kilo tot 1 kilo bij elk huishouden en elk bedrijf in de bus, hetzelfde gebeurt met de Gouden Gids. Heel veel mensen gooien die zware boeken gelijk weer in de oud-papier bak of de vuilnisbak omdat ze hem geen seconde gaan inkijken, of hij ligt het hele jaar naast de telefoon te verstoffen. Er zijn al jaren de altijd up-to-date sites van De Telefoongids en de Gouden Gids zelf, en bijna iedereen weet dat.

Stopdetelefoongids.nl wil een universele opt-out mogelijkheid starten voor De Telefoongids én De Gouden Gids. Ook wil stopdetelefoongids.nl media aandacht genereren en een open brief opstellen die ze kan richten aan de organisaties die deze boeken verspreiden, waarmee ze hoopt af te spreken dat ze de registraties gaan verwerken en de oplages verlagen.

Voor meer info: zie www.stopdetelefoongids.nl

KLIMAAT BAART ONS NA CRISIS MEESTE ZORGEN

Ruim een derde van de Nederlandse Metrolezers maakt zich zorgen over het klimaat. Dat blijkt uit een internationaal Metro Life Panel-onderzoek. In Zweden maken ze zich het meeste zorgen en in Amerika is maar een kwart van de ondervraagden bezorgd over het klimaat.

Nederland minst milieuvriendelijk

Nederland komt uit de bus als het land wat aangeeft het minst milieuvriendelijk te zijn. Bijna 40 procent van de Nederlandse ondervraagden zegt zich voor het milieu in te zetten, terwijl dat in andere Europese landen als Frankrijk, Portugal en Italië bijna het dubbele is. "We zijn in Nederland wel bewust van klimaatsverandering, maar we tonen nog onvoldoende handelingsperspectief", stelt Rob van Dorland, klimaatdeskundige bij het KNMI. "We moeten ons meer zorgen maken om gedragsverandering te genereren.

Tabel klimaatzorgen

Land	Percentage
Zweden	46
Denemarken	39
Frankrijk	37
Portugal	33
Hongarije	32
Spanje	31
Nederland	31

Bron: Metro, 15 oktober 2008

DE VTM STEUNT U BIJ INSPRAAK EN ACTIE

Gebeurt er in uw omgeving iets waarmee u het niet eens bent? Wilt u dat laten weten aan de politiek en de beleidsmakers, maar weet u niet precies hoe u dat aan moet pakken of zoekt u medestanders?

De Vereniging Tegen Milieubederf kan u op verzoek steunen bij inspraak over onderwerpen op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening en leefomgevingkwaliteit.

Reageren op artikelen in dit nummer?

Telefoon: **010-4771874**

email: info@milieudichterbij.nl / vtm@vtm-milieu.nl

AANMELD-BON

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Telefoonnummer:

E- mailadres:

Datum:

Handtekening:

JA! Ik word lid van de VTM voor €15,- per jaar.
Ik wacht met betalen op de acceptgiro die mij wordt toegezonden.

DEZE BON OPSTUREN IN EEN GEFRANKEERDE ENVELOP NAAR:

Vereniging Tegen Milieubederf
Postbus 21690
3001 AR Rotterdam

Aanmelden kan ook via de website.

2e Rosestraat 5
3072 AT Rotterdam
Tel.: 010 - 492 74 98
www.nedtrain.nl

Meet- en Regeltechniek
Rae Benelux

Hoofdweg 34/C
2908 LC Capelle a/d IJssel
Tel.: 010 - 442 61 49
www.rae.nl

Met dank aan:

Favorclean
Europe
Schoonmaak &
Reiniging

Professor Rutgersstraat 328
3132 NR Vlaardingen
Tel.: 010 - 248 08 95
www.favorclean.nl

Gratis

Frisdranken-, Snoep-,
Koffieautomaat
Op basis van Full Service
Bel gratis 0800 02 30 788
Of kijk op
www.aron.nl

**Scheepsreparatie,
Machinefabriek &
Handelsonderneming**

D. v/d Wetering B.V.

Bunschotenweg 134
3089 KC Rotterdam

Tel.: 010 - 4943940
06 - 51863073

www.weteringrotterdam.com
info@weteringrotterdam.com

La Grand E.V.O

Fabrikant van elektrische
verwarmingselementen
en apparaten
voor scheepvaart
en industrieel gebruik.

Opzoomerstraat 21 b
3023 SE Rotterdam
tel. 010-2449966

www.lagrand-evo.nl

Uit sympathie gesteund door:

Avezaat
Staal B.V.

Schiedamsedijk 70
3134 KK Vlaardingen
Tel.: 010 - 435 49 44
www.avezaatstaal.nl

**Mediterranean
Shipping Company**

Westblaak 216 - 218
3012 KP Rotterdam
Tel.: 010 - 217 86 00
Fax: 010 - 433 46 31

Praxair B.V.
Beugsloepweg 3
3133 KV Vlaardingen

Tel.: 010 - 434 04 55
Fax: 010 - 435 47 41

www.jotankers.com

Met hartelijke dank aan:

Wilhelmsen
Ships Service B.V.

Willem Barentszstraat 50
3165 AB Rotterdam
Albrandswaard
Tel.: 010 - 487 77 77

Moezelweg 181
3198 LS Europoort Rtd
Tel.: 0181 - 233 540

Mede mogelijk gemaakt door:

Scheepvaart
Agentschap
Cross Ocean bv

Conradstraat 38
3013 AP Rotterdam
Tel.: 010 - 224 83 00

Scheepvaartbedrijf

Rona

Postbus 5683
3008 AR Rotterdam
Mob.: 06 - 514 39 722
Tel.: 0049 - 1725992752

Uit sympathie gesteund door:

Oost-Hummel
Salamander V.O.F.

Binnenvaart

Mistralstraat 15
3077 ZB Rotterdam
Mob.: 06 - 531 520 04

Torontostraat 20
3197 KN Rotterdam Botlek
Phone : +31-181-217110
Fax : +31-181-217718
Mobile: +31-6-46401389
E-mail : **info@maritimeshipcleaning.nl**

Deze uitgave is mede mogelijk
gemaakt door:

Spijkstaal B.V.

Wattweg 10
3208 KH Spijkenisse
Tel.: 0181 - 457030
www.spijkstaal.nl

MMC
Klussenbedrijf

2e Balsemienstraat 31a
3073 VD Rotterdam
Tel.: 010 - 484 26 95

Uit sympathie gesteund door:

Cornelis van der Dussen
Transport

Merellaan 323
2903 GH Capelle a/d IJssel
Tel.: 06 - 533 762 81

Petro Lab
Netherlands B.V.

Inspection and Analysis of
Petroleum Products, Petrochemicals
and Vegetable Oils

Stroomdijk 55, 4801 ZH Blijssdam
Tel: 0182-5011 40 40 • Fax: 0182-5011 23 43 • E-mail: lab@petrolab.nl

GEEVEHYDRAULICS B.V.

Hydraulische slangen
en componenten
24 uur service

Goudereksstraat 61
3079 DB Rotterdam
Tel. 010 479 15 11
Fax 010 479 05 11
E-mail: geeve@geeve.com
Internet: www.geeve.com

**HOLLAND DIVING
INTERNATIONAL BV**

Alle onderwaterwerkzaamheden voor
O.a. scheepvaart, industrie
en civiele waterbouw

Adm. de Ruyterstraat 24
3115 HB Schiedam
Tel.: 010-435 22 22
Internet: www.hollanddivingint.com

SHM
Manual Transmissions

Gustoweg 67
3113 AC Schiedam
T (010) 276 36 66
F (010) 276 38 35
E info@shmtransmissie.nl
W www.shmtransmissie.nl

Dr. A. Verwey B.V.
Handelslaboratorium

Coolhaven 32
3024 AC Rotterdam
Tel.: 010 - 4761055

**BURGER
FERRY AGENCIES**

Your partner in:
• Liner Agencies • Port Agencies
• Logistics Services • Ferry Agencies
• Shortsea traffic

Member of the Royal Burger Group

Hofboek 22 - 3176 PD Poortvliet
Tel.: +31(0)10 - 506 25 00 • Fax: +31(0)10 - 506 27 50
PO Box 149 - 3000 AC Rotterdam
E-mail: ferry@burgergroup.com • www.royalburgergroup.com

Burger, the right way to your destination!

Fluvia

Fluvia is een jonge internationale logistieke onderneming die zich specialiseert in het ontwikkelen en aanbieden van transport over water, opslag van goederen in bulk en logistieke dienstverlening in havens. Het producten palet wat wij behandelen bestaat onder andere uit Minerale Oliën, Eetbare Oliën en Vetten, Oleo-chemicals, Biodiesel grondstoffen, Biodiesel methyl esters en Chemicaliën.

Brielselaan 85 - 3081 AB Rotterdam

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door:

**Van Willigen
Rubbertechniek**

Van Utrechtweg 142
2921 LN Krimpen a/d IJssel
Tel.: 0180 - 517 908
www.vw-rubber.nl

Mede mogelijk gemaakt door:

**Fata
Morgana**

Essenlaan 54
2935 SN
Ouderkerk aan den IJssel
Tel.: 0180 68 26 57

**Koolijman's
handelsonderneming b.v.**

Groothandel in automaterialen en garagegereedschappen.
Reparatiewerkplaatsen voor auto-electriciteit,
diesel inspuitsapparatuur en autoradio.

Graafstroomstraat 9
3044 AN Rotterdam

Postbus 11037
3004 EA Rotterdam

Tel. 010 - 298 71 71
Fax: 010 - 415 03 50
Email: infordm@koolijmans.com

Met dank aan:

**Global Marine
& Constructions B.V.**

Pelgrimsstraat 344
3029 CR Rotterdam
Tel.: 010 - 276 04 82

Mede mogelijk gemaakt door:

Scheepsclasseringsbedrijf
ABS Europe Ltd

Boompjes 55
3011 XB Rotterdam
Tel.: 010 - 206 07 77

Mede mogelijk gemaakt door:

SSG BV
Scheepsmotoren

Adm. Trompstraat 27
3115 HK Schiedam
Tel.: 010 - 246 90 04

**INTERFLOW
NRSGROUP**

Gretha Quist
Direct Tel.: +31(0)186 6562 74
Sales & Marketing Manager
Direct E-mail: gretha.j.quist@nrsgroup.co.jp

INTERFLOW (TANK CONTAINER SYSTEM) LTD.
ROTTERDAM BRANCH OFFICE

Grandpoort Building,
De Vriesstraat 25,
3061 PC Oud-Beijerland
The Netherlands
E-mail: interflowrotterdam@nrsgroup.co.jp

Tel.: +31 (0)186 696270
Fax: +31 (0)186 620251

Ook:

Strukton

Bokelweg 104
3125 AD Schiedam
Telefoon: 010 - 477 00 77

begrijpt het belang van een
duurzaam milieu.....
binnen en buiten de bouw!

Uit sympathie gesteund door:

**IJssel
Techniek B.V.**

Parallelweg 5
2921 LE Krimpen a/d IJssel
Tel.: 0180 - 510 534

Met dank aan:

**ACE
TELECOM**

POSTBUS 23388
3001 KF ROTTERDAM
TEL.: 06 - 537 257 26
FAX: 0180 - 618 841
ACETELECOM@ZONNET.NL

**MARINE CARE
HOLLAND**

Tankcleaning & Maintenance Chemicals
Chemical cleaning - Equipment
Ship's Supplies

Mozartlaan 3
3144 NA Maassluis
Tel.: +31(0)10 2950342
Fax: +31(0)10 2950345
E-mail: marinecare@compuserve.com
Mobiële: +31(0) 653229225

timmer en onderhoudsbedrijf
GEBEITELD

Krimpen a/d IJssel
06 291 290 21
www.gebeiteld.nl

voor elke verbouwing aan huis of bedrijfspand

**Sea Serve
Rotterdam BV**

Willemskade 18
3016 DL Rotterdam
Tel.: 010 - 2066344